

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr., egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

Kiadó és lapfajlagos:

„Osokonai” nyopda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vérfesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház, 1762. sz.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Meghívás.

A szabadelvűpárt f. hó 12-én, vasárnap d. u. 3 órakor, a „Bika” szálló kisebb éttermében, a szervezeti szabályok megállapítása s a tisztújítás megajtése végett közgyűlést tart, melyre mind a három kerületbeli párttagok tisztelettel meghívotnak.

Debreczen, 1893. febr. 5.

Fráter Imre,
pártelnök.

A somogyi aktus.

Febr. 8.

(T.) Somogyvármegye neki vágott! Nem gondolkozott, nem teketóriázott, hanem tapasztalván, hogy itt a kath. klerus többet mer, mintsem, hogy azt a magyar állam és magyar nemzet méltósága megvárhatná és hogy magán a magyar nemzet a sor, ezek ellen, a merényletek ellen tiltakozni: zászlót bontott, s mint egykor Zrínyi Miklós vitézségével, Somogy most lelkesedésével és bátorságával ad példát az országnak arra, hogy: mit követel ezen merényletekkel szemben a kötelesség!

És ezt a szélső baloldali Somogy teszi, amelyre nem lehet ráfogni, hogy cselekedetével tetszelegni akar a kormánynak. Egyébként a függetlenségi párt az elkeresztelési és polgári házasság kérdésében a kormány álláspontját magáévá tette, s minden himezés hámozás nélkül kijelenti, hogy: igenis, egy magát műveltnek tartó s a művelt nemzetek közé sorakozó nemzet, ezeket a reformokat nem nélkülözheti tovább.

S íme a kath. papság szembe áll a 19-ik század második felének fölvilágosult szellemével, a gyertyát véka alá rejtteni igyekszik és szembe áll magával az állammal, hogy az állam ne merje tenni a saját hatáskörében, amit tenni akar, mert íme Magyarországon nem a nemzet, nem a parlament, nem a felelős kormány, hanem a kath. klerus az ur.

Szentségtörésnek, a közerkölcsiség elleni merényletnek, a demoralizáció terjesztőjének mondja a czélbavett törvényjavaslatot, mire egy röpiratban azt válaszolja valaki: „Ne dobálózzék kövekkel, kinek ügyéből van a ház fedele, és azt kérdi: hogy mi az erkölcsösebb

most már, a polgári házasság-e, vagy a tiltott viszony?”

De hát ezt nem mi mondjuk, sőt határozottan tiltakozunk holmi röpiratokban megjelenő ily publikációk ellen, de mivel, hogy már meg vagyon irva és közkézen forog, a megtörténtet meg nem történné nem tehetjük, idézni is csupán azért mertük, hogy értésükre adjuk azoknak, akiket illet, hogy íme, ily hangon is kezdenek már beszélni, s magukra veszenek, akik az államellenes agitáció terére lépnek, ha még furcsább dolgokat is fognak elvárhatni.

De hogy mindezeknek az agitációknak éle vételessék, hogy állam és kath. egyház oly konfliktusokba, melyek bizonyos dolgokat igen izléstelenül és kiméletlenül fölkavarának, fölszínre hoznának, s a kath. híveket papjaiktól helyelközzel még el is idegeníthetnék, ne keveredjék: legtanácsosabb lenne, ha maga a nemzet állna talpra, s megmentené házját oly mozgalmaktól, melyekbe bele rántatnának a vallások, s meilőztetnék a tisztesség.

A nemzetnek önmaga iránti kötelessége meg nem engedi, hogy a magyar törvényhozás jogaiba egyes osztályok, avagy szekták beavatkozzanak, s a szabadgondolkodás, szabad szellem, ész és tudomány ellen, a tudatlan tömeget sorompóba állítsák. Nevetséges akkor a civilizáció csodálatos vívmánya, ha előállhat egy-egy klerus, fanatizálhatja a sötét tudatlanságot, hogy elborítsa vele a világosságot. Mert a polgári anyakönyvvezetés és polgári házasság ma már épp oly követelménye a korszellemnek mint a helyes és igazságos törvénykezés. Hogy körül írható legyen az életben történő kötések legfontosabbika: a házasság kötés is ami eddig Isten nevében lett a házasulandó felek becsületére bízva. De mert a becsület nem éppen minden emberre nézve kontraktus és ezernyi az eset, hogy a rövidebbet a becsületesebb huzza, hát miért engedje meg az állam továbbra is, hogy a házasulandó felek a törvény minden oltalma nélkül kilegyenek liferálva egymásnak.

Hát bizony-bizony jól tennék a hatóságok, mint a nemzet hivatott vezetői ha lobogót bontanának és állásfoglalásuk határozottsága által minden további merényletnek élet véve az ország beilyugalmát fölhollygatni nem engednék.

Somogyvármegye ki tett magáért! Megérdemli hogy lelkes támogatásra találjon széles e hazában mindenfelé.

— Országgyűlés. (febr. 7.) Abból a furcsa helyzetből a mibe a parlamentet tegnap az ellenzék keverte, ma Antal Gyula azzal az indítványnyal vezette ki, hogy vételessék le a napirendről a névszerinti szavazás a felett a kérdés felett hogy beszéljen-e Issekutz tegnap? Issekutz Győző ma elmondotta beszédét minden veszedelmes következmény nélkül. Utána Darányi Ignác mondott beszédet. Alaposan kifejtette azt a nagy előnyt, mely abból a tisztviselőkre hárul, de egyszermind megjegyezte azt is, hogy a hozzá csatelt táblázatokon lehet javításokat eszközölni s általában az egész javaslatot csak az első lépésnek tekinti e tisztviselők fizetésének javítására. Eötvös Károly a javaslat ellen határozati javaslatot nyújtott be. Beszédének azt a részét hallgatták legtöbb figyelemmel, melyben a rangosztályok szűlte viszonyok felett humorizált. Pulszky Agost előadó vevvel polemizált Eötvössel s ezután a vita folytatását holnapra halasztották. Az ülés végén Lukács Béla kereskedelmi miniszter válaszolt Visontai Soma interpellációjára. Visontai Soma válasza felszólalásra kényszerítette Wekerle Sándor minisztereinköt is. Ezután még Horváth Gyula a fegyvergyári sztrájk ügyében interpellált, mire Hieronymi Károly belügyminiszter azonnal válaszolt.

— Belföldi hírek. (A z á g o s t a i e v a n g z s i n a t) újból összeült. Péchy Tamás és Karsay Sándor püspök elnöklelte alatt tárgyaltak azon miniszteri leiratokat, melyek a zsinat által elfogadott törvényjavaslatokat módosítják: — főleg annyiban, hogy az államhatalom és kormány egész általánosságban nem ad segélyt egyházi hatóságok által hozott pénzbírságok behajtására Péchy indítványára a leiratokat az egyházközményi és törvénykezési bizottságokhoz utasítják módosítások végett. — (Klerikális izgatások folynak Esztergomban.) A kaszinóba a napokban néhány zsidó tagot vettek fel, e miatt 50 klerikális érzelmi tag kilépett. Egy főpap aláírásokat gyűjt új kaszinó alakítása végett. — (Vasutasok egyesületei.) A magyar államasutak elnökgazgatósága rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében egyesületek alakításakor a vasuti alkalmazottak körében az elnökgazgató előleges engedélyre szükséges. Egyuttal az üzletvezetések utasítást kapnak, hogy a fennálló vagy ezental alakuló egyesületek működését állandó figyelemmel kísérjék. — (A postatávirdatai sztek a miniszternél.) A budapesti m. kir. posta-távirdataisztek az összes vidéki kartártársak nevében is — kedden — tisztelegtek Lukács Béla ker. miniszternél, fölítarva előtte azon szánandó helyzetet, melyet az új t. javaslat a postatávirdataiszteknek nyújt s kérték őt, hogy ezen állapoton segítsen. Lukács Béla megnyugtatólag felelte hogy a törvényjavaslat sok tekintetben szabad kezét enged a miniszternek. Iparkodni fog a visszasszágot megszüntetni s

együttal ígérte, hogy az idén a rendesen kívül, számos rendkívüli előléptetés lesz a posta-távirádkörében. — (Képviseleválasztás) A kolozsi választókerületben Hieronymi Károly belügyminisztert tegnap egyhangulag országgyűlési képviselővé választották.

— **Külföldi hírek.** (Oroszország és Németország.) — A Standard hosszabb cikkelyben azt fejtegeti, hogy Oroszország és Németország közeledése a hármzsszövetség gyengítését jelenti. A mikor a császár Berlinbe küldte a trónörökösét, talán az volt a célja, hogy megakadályozza a katonai javaslat törvényerőre emelkedését. — (A nemzetközi kolera értekezlet) A nemzetközi kolera értekezletnek, melyet Ausztria kezelt az európai hatalmaknál, az lesz a célja, hogy egybevágó eljárást állapítsanak meg a járvány terjesztése és a forgalmi megszorítások tuhájtása ellen. — (A német katonai javaslat.) A német birodalmi gyűlés katonai albizottsága a katonai javaslat által okozandó rendes kiadások összegét 56-64 millió márkára teszi. A tervezett új kaszárayaépítések költségei pedig 104 milliót fognak kitenni. A bizottságban kiemelték, hogy a tengerészeti állományát is fel fogják emelni. A katonai javaslat sorsa még mindig egészen bizonytalanul látszik. — (Franciaország adóbevétele) Párisból távirják: A közvetlen adók január hónapban az előirányzattal szemben 3.312,9090 frankkal és a múlt év hasonló időszakával szemben 681,200 frankkal kevesebb bevételt eredményeztek. A vámbevételek az előirányzattal szemben 4.026,000 frankkal és a múlt évi január havi vámbevételekkel szemben 4.504,000 frankkal kevesebb bevételt mutatnak. — (A Panama vádlottjai.) Rouvier, Devér, Renault, Grévy és Cottu ellen a vizsgálatot megszüntették. Proust, Béral, Dugudé, Baihaut, Sansleroy, Gobrou, Blondin, Arton, Lesseps Károly és Fontane az esküdtszék elé állítatnak. A bíráltag üldözött tiz parlamenti tag közül most már heten szabadultak a vád alól, a mennyiben a ma fölmentett négyhez hozzájárulnak Aréne, Roche és Thévenet, kikkel szemben már előzőleg elejtették a vádat. Cottu, a Panama tarsaság volt igazgatósági tagja egészen menekült a pörtől, mert csak vesztegetéssel volt vádolva és a másik, nagy Panama-pörbe nincs belevonva. — (Andrieux) egy interviuban kijelentette, hogy a kormány a kamara vádhatározata folytán mindenkit kielégített, de egyúttal nagy felelősséget vállalt a parlamenttel szemben. — (Lesseps Fér-

dinand) felébredt lethargiájából és elfogott fia után kiáltoz. A család lépéseket tett az iránt, hogy Lesseps Károlyt legalább egy pár órára bocsássák szabadon, hogy apja betegágyánál megjelehessen. A kérelem teljesítését megtagadták.

Papirszeletek.

(— A találékony ellenzék. — Üres papír. — A tanárok ligája. — Mit kell kiállítani? — Amerikalorvosok. — Szónoklatok. —)

Az ellenzék találékonyága valóban hatalmas! Legujabban azt találták ki, hogy Wekerle erőnek erejével le akarta hozatni az udvart farsangolni és hogy gróf Tisza Lajos is azért ment fel Bécsbe, de ő Felsője nem óhajtja Budapesten elkölteni a farsangi fánkot. Miniszterelnöknek — minthogy Wekerlének compact és erős löbbsége van — már megისტzik Kállay Bécsi közös pénzügyminisztert. Egy szóval — az ellenzék olyan találékony, hogy meg kellene tenni — színműirónak. De akkor csupa bohózatot találna létrehozni, attól félünk. A politikai bohózatok pedig — tragikumává válhatnak a nemzetnek.

Az ellenzéki találgatásokról éppen alkalomlag mondtam el szerkesztő-égünk egy szellemes látogatója azt az adomát, mikor a török nagyvezért rendkívül bosszantotta, hogy akárhová küldött levelet, mindjárt beszéltek annak tartalmáról a konstantinápolyi kávéházakban, s rendesen el is találták, hogy mi van benne.

A nagyvezér aztán egyszer egy nagy borítékba üres papírt tett, s a levelet maga pecsételte le és küldötte a postára, várva, hogy kémei majd mi híreket hoznak.

A konstantinápolyiak látták a nagy levelet s találgatták is, hogy no ebben ugyan mi lehet? Egy ember oda veti:

— Bizonyosan üres papír, csak hogy valamit dolgozni látszassék...

Nosza fut a kém a nagy vezérhez:

— Azt beszélnek uram, hogy csak üres papír volt benne.

— Allah büntesse meg őket,

— fakad ki bosszusan a nagyvezér, — még ezt is ki találták!

Már tegnap közöltük, de érdemes még egyszer lenyomatni a „Budapesti Hirlapból“ azt a pontozatott, a melyet állítólag 33 tanstület irt alá s így hangzanék:

Mi alulírottak, mint a... i állami... testülete, mai napon, az igazgató kizárásával tartott titkos tanácskozásunkon ezennel egyenként és összesen kinyilatkoztatjuk, hogy:

1. Tanártestületünk azon tagja ki a VIII. rangosztályba vagy a IX. r. o. 1300 frtos fokozatába jut, fizetési különbözetét Csáky miniszter kezeihez visszaküldi.

2. Kilépünk minden rendü és rangu tudományos intézetből.

3. Minden adandó alkalommal az ellenzék képviselőjére szavazunk.

E nyilatkozatot polgári becsületszavunkkal és egyenkinti sajátkezü aláírásunkkal bizonyítjuk, a bentfoglaltakért pedig szolidaritást vállalunk.

Már tegnap kijelentettük, hogy az egész rossz tréfiának tekintjük. Carbonari-testületre nem lehet a magyar ifjuság nevelését rábízni. A ki ezt a nyilatkozatot aláírta volna, azt egyszerűen el kellene csapni a tanári karból, mint a hogy a rossz diákok csapják el a tanulókat VIII. osztályából.

Az ilyen solidaritásban a soliditás hiányzanék leginkább.

Ha a tanár urak csakugyan irtak alá ilyen paemphletet, akkor azt okvetlenül ki kell állítani a millennáris kiállításon.

A híres „Repliká“ val együtt.

Amott busul egy Marabu.
Oly megható e marha bú!

Könnyezve nézi Pelikán.
Esküdni most czipelik ám.

S neje nem a szép Marabu,
Pedig szép pár lett már abba!

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Irén!

Kicsike volt, vékony, sápadt,
Gyenge, egészen aetheri,
Félig olyan szellemszerű
Es félig olyan emberi.

S mégis a kiket elbájolt,
A kiket megnyert magának,
Szétrombolá, — bár erőben
Valódi barnok valának.

Lanka Gusztáv

Száraz lábbal...

Nyugalmas, csendes apró fészek,
Virágillat, rend, tisztaság
Kicsiny lányka nagy hangosan
Olvassa a szent bibliát.
S a jó öreg pár meghajoltan
Hallgatja hiven, csöndesen:
— „A száraz lábbal mentek keresztül
A nagy, hatalmas tengeren...“

S úgy elmereng mit százszor hallott,
A szent igén a két öreg,
Es felragyog az agg szemekben
Egy boldog, szép emlékezet...

Oh nagy, nagy tenger ez az élet

Ösvénye sodra végtelen...

— „A száraz lábbal mentek keresztül

A nagy, hatalmas tengeren...“

Szöllőssy Zsigmond.

A király iszik!

— Anatole France. —

Az egész káptalan helybenhagyta ezt az ítéletet.

— Salamon sem ítéltetett volna bölcsebben! kiállott föl messire Pierre Corneille.

S messire Chappedelaine ajkaihoz emelvén az ezüst billikemot, a mi uraink: Jean Bruant, Jean Boquemard, Thomas Alépeé, Simon Thibouville, Denys Petit, Pierre Cornille, Barnabé Videloup, Joseph Prouvalre egyszerre fölkiáltottak:

— A király iszik! a király iszik!

Megszokott előítélet volt ilyenkor ezt kiállítani s az a vendég, aki elmuasztotta, szigoruan bünhődött.

Messire Guillaume Chappedelaine látván hogy a serlegek kiürültek, bort hozatott, a szolgálak pedig tormát reszeltek, hogy a vendégeknek szomját fölizgassák.

— A troyesi püspök ő nagyságának és Franciaország régensének egészségére, mondá kanonoki székéből fölemelkedve.

— Adja isten, messire mondá Thibault de

Saulges lovag, de senki előtt sem titok, hogy püspök urunk ő nagysága viszályban van a régenssel mert Monseigneur Bedford kétszeres dézsmát követel az egyházi férfiaktól azon ürügy alatt, hogy kell a husszíták ellen való kereszties hadjáratra. S mi most két ellentétes köszöntőt mondunk.

— Hehe, mondá messire Guillaume Chappedelaine, A békére ilik kocziatanunk, s nem a háborúra. Iszom Franciaország régensére aki VI. Henrik királyt képviseli, s iszom a troyesi püspök egészségére, kit ezelőtt két évvel választottunk meg valamennyien.

A kanonokok fölemelték serlegeiket s úgy a püspök, mint Bedford régens egészségére ittak.

Az asztal végén egyszerre csak egy üde, még érzetlen hang szólat meg:

— Franciaország igazi királyának, Louis dauphinnek az egészségére.

A kis Pierrolet volt, kinek indulata kitért a pompás kanonoki bor folytán.

Nem is ügyeltek rá. Messire Chappedelaine újra fölemelvén serlegét, mindenki kiáltá, a mint illett:

— A király iszik! A király iszik!

A vendégek élénk társalgásba merültek szeut és profán dolgokról.

— Tudják-e, mondá Thibault de Sanlges, hogy a régens tizezr angolt küldött Orleáns elfoglalására?

— Ez esetben be fogják venni a várost,

Sirj Marabu! A pelikán,
Pelikánét vehet csupán.

Bus Pelikán, bus Marabu,
Örökre tart e marha-bú!

*

Követésre méltó dolgot olvasunk az Amerikai lapokban. — Egy szan-franciskói ugyan- is hirdetések útján tudatja a közönséggel, hogy ő csak abban az esetben fogad el tiszteletdíjat, ha betegét meggyógyítja. Ha pedig meghal kötelezi magát, — a miről mindjárt írást is ad — hogy egy másodosztályú temetési költség felét kifizeti.

Ugy értesülünk, hogy a debreczeni orvosurak már is megindították ily irányú mozgalmukat.

Csak hogy ők elegánsabbak lesznek. Első osztályú temetést rendeznek és a halottas kocsai előtt ők viszik a gyászlobogót.

Igy haladunk majd — Amerika után!

*

Szónok! különböztessd meg a helyet
Melyen szervezted szónok-műhelyed!

Templomba, kérlek, soha légy színész,
S politikától jobb ha megkímélsz.

Viszont a „bűnös“ sohse prédikálj,
Vagy bombasztikus kortessé ne válj!

Viszont ki színész s pap politikába!
Az okos emberek szemébe — kába!

G-ne.

Mit tanácsol Dumas?

A „Figaro“-nak van egy rovata, ahol mindenki kérdezhet valamit valamiről amit épen tudni óhajt. A napokban egy fiatal leány a maga és 50—60 barátjának helyzetéről írt, a kik férjhez szeretnének menni, s azt szeretnék, hogy gyermekeik legyenek. „Polgári családhoz tartozom — irla — kitűnő nevelésben részesültem, de hozományom egy kissé sovány. Tíz nyolcz éves koromban bevégeztem tanulmányaimat, csinos vagyok (azt mondják), tudok zongorázni, angolul jól beszélek, tudok főzni, varrni, tudom a háztartást vezetni. Igy mikor szüleim bevezettek a világba, egy perczig sem kételkedtem, hogy azonnal alkalmas férjre fogok találni. — Nagy sikert arattam, egész éjjeleket táncoltam

16—22 éves fiatal emberekkel, kik elragadónak találtak de sohasem akadtam olyanokra, kiknek komoly czéluk lett volna a nősülés, oly 30—35 éves férfiakra. Hol vannak?

Ezt nem tudták, vagy nem akarták nekem megmondani. Immár 20 éves vagyok, s nincs többé kedvem a fiatal emberek gyönyörűségére szolgálni. Eleget táncoltam, eleget láttam, de férjem még sincs, s nem is lesz addig, míg hozományomat ki nem kerekitem. Mit tegyek tehát? Ez a nagy kérdés. Semmi hajlandóságom sincs a konzervatoriumba, vagy a színházhoz belépni, nem vagyok kokett, polgárlánynak születtem, s az is akarok maradni. Gondoltam az orvosi pályára, de csak 30 éves koromban végezném el, s még kérdés, beütné-e ez a pálya? A nevelői pályán több az oktató mint a növendék, a kereskedelem pedig rossz kilátás egy jó családból származott leányra. Mit tegyek tehát? folytassam zongoratanulmányaimat s angol nyelvyakorlataimat naponta 4 óráig? Vagy arra legyek kárhoztatva, hogy majd egy vén köszvényes embert ápoljak?

A „Figaro“ kiadta ezt a levelet Dumasnak véleményadás végett, a ki nem is késett egy hosszú, szellemes cikkben felelni meg a kisasszony kérdézködéseire. Nagyon őszinte cikke így szól kivonatban: „Ha a levél írója igazán fiatal leány a mi még nem bizonyos, akkor csöppet sem érdekel. Szemére hányja a szüleinek, hogy nem adhatnak neki oly fényes hozományt, mint a mily fényes nevelést kapott, s hálátlan irántuk, s ennél több is. Még nincs husz éves, s máris rendkívülinek, igazságtalannak nyugtalanítónak találja, hogy még nincs férje.

Sokat táncolt és izzadt a fiatal emberek karjaiban, a hova kitűnő anyia dobta többé-kevésbé dekolletált ruhában, hogy férjre tegyen szert, s csodálkozik rajta, hogy szép formáival s aromájával egyet sem szédített el körülök. Elég naiv képződés oly fiatal leánytól, ki felsőbb nevelésben részesült. Filozófiai professzora nem ismertette meg vele eléggé az embereket, mert különben tudná, hogy a férfiak nem olyan ostobák, mint a nők hiszik, s hogy azok, akik jó térjekül vannak kiszemelve, nem táncmultságokba mennek feleséget keresni, a hol a fiatal leányok az első jött mentnek a karjaiba kapaszkodnak.

Nagyon ritka eset az, hogy egy fiatal milliomos, családja ellenére, egy rendkívüli szép, de szegény leányt vegyen nőül. Azok a fiatal emberek a kik jól táncolnak s a kik szünnora alatt hűsítőket visznek tánczosnőiknek s elra-

gadtatással nézik a fényes tolettet, azt is kérdezik ám magukban, hogy miből fizethetnék ők ezt meg? Azonban az ön fiatal kisasszonya kijelentette, hogy már eleget táncolt, eleget mulatott s férjre még sem elt. Mit tegyen? Elősorolja az eshetőségeket, a színházat, az orvosi pályát, a tanítóságot, a kereskedelmet. Egyik sem konvineál neki, s azt kérdi, hogy arra van-e kárhoztatva, hogy egy ötvenéves köszvényes vén emberhez legyen lánczolva? Mert persze, hogy egy ilyen polgárlány 18 éves lesz, nem kell neki má-t tennie, mint hogy bálba menjen piuettezni, rögtön akad egy fiatal, szép, jó, intelligens, gazdag ember, a ki belebolondul.

Megelégednék talán oly férjjel, a kinek néhány százezer frank jövedelme van, nem a kereskedésből, mert ez rossz kilátás egy jó családból származott leánynak, hanem bányából, hámorból földbirtokból, diplomacziából, bankból — katolikus bankból, mert magától értetődik, hogy ily polgárlány csak egy istent ismer, a croisadeok istenét.

Meglepő hogy az ily fiatal leányok mennyire megvetik a férfi nemet. Szerelméről, odaadásról s oly áldozatról, melyet anyagi javakért hoznának arról, hogy keresztényileg elfogadnának egy középszerű becsületes embert, hogy ennek oldalán tisztelt nők, hasznos anyák legyenek szó sincs. Erre nem is gondolnak. De arról igenis, hogy a hiúságukat, ambíciójukat, fényűző hajlamukat, mulatási vágyukat kielégítsék.

„Immár tizennyolcz éves vagyok, szép vagyok, szűz vagyok, hol azaz ostoba, aki ezt úgy megfizeti, amennyire én becsülöm?“ Eh bien kisasszony, a férfiaknak van ám némi állati ösztönük is mely őket a nősülestől visszatarja. Nemesak azt tudják, hogy önnök nincs háromezszázezer frank hozománya, de azt is tudják, hogy nincs két garas ára szíve, s ezt az ön kitűnő mamájának róják föl, akinek anyai szeretete ont oly téves irányban nevelte. Leány fog maradni úgy kell önnök. Még az ötvenéves köszvényes sem fog jelentkezni, mert ez is előnyösebben jön ki, ha vén korában elveszi a bonneját, vagy a régi szeretőjét, akinek ha pár száz frank évi járadékot hagy, hát elég.“

Végül azt a tanácsot adja Dumas az illető kérdézködknek, hogy legyen több a szívük, ne zajos mulatságokban akarjanak férjet fogni, fényes tolettekkel, mert akkor minden férfinak az lesz az első kérdése, hogy „mennyi a hozománva?“ hanem dolgozzanak, ne vessék meg a tudományt, a művészetet, a kereskedelmet, az ipart, bizzanak saját magukban s ne másokban mert csak ez ad függetlenséget s lelki önállóságot. Fessenek, mint Rosa Borheun, írjanak, mint George Sand, legyenek színésznők, mint Sarah Bernhardt, foglalkozzanak filozófiával, mint Héloise, idegen írók fordításával, mint Mme Dazie, iparral, mint Mme Erard, kereskedelemmel, mint Mme Boucicaut. Nem könnyű ugyan, de még sem oly unalmas, mint folyton férjre vadászni, s nem oly lealázó mintha férjet még sem találjanak.

Irodalom — művészet.

Leszkay és Nagyvárad.

Leszkay András több rendbeli kérelmet terjesztett elő a nagyváradai szünügybizottságnak. Ez azonban nem fogta fel leendő nyári direktorának reformer szellemét s csaknem összes kérelmeit elutasította. A tréfás ülés lefolyása a „Nd.“ szerint — a következő volt:

A gyűlésen Hoványi Géza elnök, Berkovits Ferencz, Kunyhósy János, Radó Ignác, Rimler Károly, Mezey Mihály, dr. Kálmán József és Huzella Gyula voltak jelen.

Hoványi Géza először is bejelenti, hogy az újra választott szünügyi bizottság csak később fog alakulni. Most egy sürgős ügy végett hívta össze a bizottságot, a Leszkay Anarással való szerződés megkötése végett. Leszkay ur — úgy tudja — több pontban előterjesztéseket akar tenni.

A bizottság erre megállapította, hogy

(Vége.)

mint a hogy bevették Jargeut és Beugencyt, a királyság több jó városával együtt.

— Majd meglátjuk, mondá a kis Pierrolet, egészen kipirulva.

De mivel ott ült egészen az asztal végén, most sem hallották.

— Igyunk monseigneurs, mondá messire Guillaume Chappedelaine, a ki bőkezűen játszotta a házigazda szerepét.

S hogy jó példával járjon elől, fölemelte nagy ezüst billikomát.

A vendégek még lelkesültebben kiáltották:

— A király iszik! A király iszik!

De mikor a dörgő kiáltás elhangzott, messire Corneille, a ki közel ült az asztal végéhez boszusan mondá.

— Monseigneurs, elárulom a kis Pierrolet, a ki nem kiáltotta: „A király iszik!“ s mivel súlyosan vétkezett a szokás és az illem ellen, meg kell büntetni.

— Meg kell büntetni, kiálták unisono messire Denys Petit és Barnabé Videloup.

— Meg kell büntödni, mondá Guillaume Chappedelaine is. Be kell mázolni az arczát és kezeit korommal. Ez a szokás.

— Ez a szokás, kiabáltak a kanonokok valamennyien.

S messire Pierre Corneille kormot keresett a kandallóban, azalatt pedig messire Thomas Alépée és Simon Thibouville durva nevetéssel vetették magukat a gyermekre, s le akarták fogni a karjait.

Leszkayval az 1893-iki szini szezonra ápril 15-től szeptember végeig megkötö a szerződést. Naponta egy előadásra jogosítva van. Pénteken nem tart előadást.

Leszkay határozottan ellene van a pénteki vakációnak. A babonáknak ne adjunk táplálékot. Ő bizik a péntekekben. Engedjék meg neki a pénteki előadásokat is. Hát a bizottság megengedte.

A bizottság ezen átesvén, a direktor a napi helyarákra tett előterjesztést. Álljunk egységes alapra — mondotta. — Őt, biztosíthatja a bizottságot, nem vezeti semmi érdek. (A bizottság is mosolygott, Leszkay is.) A gyakorlatra hivatkozik, bérleténél legyen 33-3% az engedmény, ez nagy színházaknál is így van; legyen úgy a bódében is.

Hoványi Géza: Kéri a Leszkay érdekében, hogy e kérelmetől álljon el.

Farkas Izidor: Husz éves a gyakorlat. Ne bolygassuk meg. Recenzust fog csinálni.

Rádó Ignác: A publikum megapprehendál. Leszkay úgy megjegyti, hogy ez irányu kívánságaitól csakhamar elállott.

Leszkay: a szerződésben benne van, hogy minden bérletszünetes előadást kérem kell a bizottságtól. Nem akarok annyit alkalmatlankodni. Tessék nekem jogot adni bérletszünetes előadásokra.

Az elnököt a bizottság e tekintetben való intézkedésekkel megbizta.

Leszkay: Méltóztatnak-e tudni, hogy a primadonnák szeszélyesek?

Többhang: Tudjuk, tudjuk! (Derültség.)

Leszkay András: No hát. (Zajos derültség.) Megtörténhet, hogy nekem Márkus egy levelemre írja, nem megyek Nagyváradra a m. kir. nemzeti muzeumért se, másnap már azt írja vagy nem írja, hanem távirja; estére ott leszek, hát hogy kapom meg az engedélyt?

Hoványi elnök: Ne tessék félni. Mi tudjuk kötelességünket. Ilyen esetben sürgősen fogunk intézkedni.

Leszkay András: Tetszik tudni, hogy nagy inde-bindeje van a dolognak. Ebben az ígértben megbizom, de van még egy pont: A vasárnap délutáni előadások!

Dr. Kálmán József: Jó, hogy az igazgató ur említette. Nekem is szándékom volt ezt a szinügyi bizottság előtt szóvá tenni. Szomorú tapasztalataink vannak arra nézve, hogy ezeket a délutáni előadásokat meg ne engedjük. Ezek az előadások olyanok, hogy a jóízű közönséget visszariasztják. A játsszók feladataikat nem veszik komolyan. Mókáznak, nevetgélnek és a legképtelenebb módon ex-emporizálnak. Mi nem csak azért vagyunk itt, hogy a néző közönség érdekeit védjük a szinigazgatóval szemben, hanem hogy azokat, kik a művészi pályára adják magukat, megvédjük az igazgató tulkapásai ellen. Ezekről a kifárasztott fehér rabszolgáktól nem lehet kívánni, hogy megfárasztva, nyívn álló előadásokat tartsanak. Ne feledjük: délután, este ugyanazon erő működik. De van még egy érdek, a közegészség. Fülelt levegőbe akarjuk eresztetni az esti publikumot?

Elnök: Nem osztja felszólaló nézeteit. Farkas: Közvetítő indítványt tesz, hogy július és augusztus hónapokban ne tartsanak délutáni előadást a közegészségügyi tekintetek miatt.

Rádó Ignác: Kálmán észrevételeit nem helyesli.

Kunyóssy: Helyesli a gyermekelőadásokat, de akkor ne adassanak legalább frivol: Szép Helénák.

A többség a délutáni előadásokat helyeselte a szerződésben ilyenek tarthatását Leszkaynak biztosítja.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezdő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. a. 10—11 óra közt.

Hírlépcső olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, február 4-én: boros, hideg, jelentékeny esapadók nélkül.

Jéppálya a Margit fürdő telepén; használhatóságát kék-sárga zászló jelzi a piac utcai Dragota háznál.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színház, a Kossuth utcán. Naponként előadás. Kezdeté este 7 órakor.

Febr. 11. Az orvos és gyógyszerész egyesület közgyűlése, délután 5 órakor, saját helyiségében.

Febr. 11. Függetlenségi párt bálja a Koronában.

Febr. 11. A debreczeni jótékony nőegylet és az Emke közös bálja a Bika disztermében. (katon bál.)

Febr. 12. délelőtt 9 órakor az izr. hitközség elnökválasztó közgyűlése.

Febr. 12. délután 3 órakor a szabadelvűpárt közgyűlése a Bika szálló kisebbik éttermében.

Febr. 12. Czigány-bál a „Korona” disztermében.

Febr. 12. Álarcos bál a Margit fürdő disztermében.

Febr. 12. E. m. k. e. főkegyeletének közgyűlése.

Febr. 13. A helyőrségi tisztikar zártkörű tanácselője a Bika disztermében.

Febr. 14. Hajdúvármegye közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Febr. 18. A kereskedő ifjak önképző egyesületének zártkörű dalestélye az „Arany Bika” szállóban.

Febr. 18. Esküdtársi tárgyalás.

Febr. 18-tól febr. 28-ig ló és szekér összeírás a Komáromy háznál naponta d. e. és d. u.

Febr. 19. A kölcsön segélyező egyesület közgyűlése.

Febr. 19. Az „Alföldi takarék pénztár” közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Febr. 26. Az iparos-kör közgyűlése délután 3 órakor.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbizottság közgyűlése a színházi nagytanácsstermben.

Márcz. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai svorás a városháza kistanácsstermben.

Márcz. 1—24. napjain lóasztályozás és lóvizsgálat a város istállójánál.

— **Kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyező pénztára.** A kereskedelemügyi miniszter mielőtt érdemileg határozná a debreczeni kereskedelmi alkalmazottak által tervezett betegsegélyező pénztár ügyében, véleményt kért a városi tanács utján az I. foku iparhatóságtól, nem veszélyezteteti-e majd ezen új pénztár a kerületi betegsegélyező pénztár existenciáját? A rendőr főkapitány mint I. foku iparhatóságnak e kérdésre nézve az a nézete, hogy ha nem lesz is veszedelmére a külön pénztár a kerületinek, előnyére semmi esetre sem szolgálhat. A tanács közelebbi üléséből terjesztette fel a kereskedelemügyi miniszterhez az I. foku iparhatóság véleményét hozzászólva a magáét is, mely röviden abbau foglalható össze, hogy a kereskedelmi alkalmazottak pénztárának alakulása méltányossági tekintetből engedélyezendő lenne.

— **Polgári fellebbezés kiválthatása.** A városi tanács tegnapi üléséből a polgári fellebbezés kiválthatási határidejét márczius 1-ig, a guti faraktárból való elhordhatását pedig április 30-ig tüzte ki, azon határozott megjegyzéssel, hogy akik ezen határidőt bármi okból be nem tartják, kiválthatási és elhordhatási jogoktól minden kártérítési igény formálhatása nélkül elesnek.

— **Egy ismerősünk előléptetése.** Czertik Antal ezredes, ki sokáig szolgált Debreczenben a 39. gyalogezrednél, a 67. sz. gyalogezred parancsnokává nevezetett ki.

— **Esküvő.** Fényes esküvő megy ma délután végbe a nagyvárad olasz ref. templomban. Dr. Fráter Imre, a biharmegyei közkórház igazgató-főorvosa, id. Fráter Imre a debreczeni szabadelvűpárt tisztelt elnökének a fia, esküszik ott Jelentsik István n. várad törv. bíró kedves, művelt leányát, Erzsike kisasszonyt.

— **Felebbezés a vámtarifa ellen.** Sesztina Lajos és társai városi bizottsági tagok a polgármesteri hivatalnál három ivre terjedő felebbezést adtak be a jan. 25-diki városi közgyűlésen

megállapított új vámtarifa ellen, amelynek egyes tételeit túlmagasaknak tartják.

— **A népkert nyitvatartása.** A közönség köréből gyakran hangzott már fel a panasz és pedig nem minden ok nélkül hogy a népkert látogathatóságában a kertész önkénykedése és kényelemszeretete által, aki úgy örzi ezt a közkertet mint a hétfejű sárkány a mesebeli kisasszony arany almát termő kertjét, — kellemetlenül korlátozva van. — Az építési és szépítési bizottság közelebbi ülésében Németh András azon kérelmének tárgyalásánál, hogy a népkertben kioszkot építhessen, szóba került a népkert gyakori zárva tartása is s a bizottság elhatározta, miszerint fölkéri a tanácsot, hogy intézkedjék az iránt, hogy a népkert a közönség részéről minden időben hozzáférhető legyen. Hiszen az eddigi korlátozások mellett valóságos anomália a „népkert” elnevezés, melyre a város bizonyára nem azért kíván évente százakat költeni, hogy az egy kertész szeszélyeit szolgálja, s arra való legyen, hogy ott egy ember gorbáskodjék olyanokkal, akik nyári este 8—9 óra körül mennek oda friss levegőt szívoii.

— **A deb. h. nánási vasút igazgatósága** ma délelőtt ülést tartott a városházán Simonffy Imre elnöklété alatt. Jelen voltak: dr. Király Ferencz, György Endre, Balogh Mihály, Somossy Béla és Lagy Miklós ig. tagok. Az ülés tárgyát folyó ügyek képezték. A vasút múlt évi tiszta jövedelme 50,000 frt, tizezerrel több mint az előző évben.

— **Az E. m. k. e. és nőegylet szombati báljára** készül most egész Debreczen és Hajdúmegye intelligenciája. Valószínűleg Budapestről és Kolozsvárról is jönnek vendégek az E. m. k. e. központi igazgatósága részéről, melynek tagjait külön felkérte a rendezőség a megjelenésre. Horváth Gyula orsz. képviselő, az Emke alelnöke már bejelentette, — hogy jön, de nem hivatalosan, csak mint magánember.

— **Egyezség a Feischl csödben.** Feischl Fülöp és fia csödtömege és Lippmann Sámuel helybeli nagykereskedő között a lapunkban már említett egyezség létre jött, — s azt dr. Kemény Mór tömeggondnok ügyvédi irodájában tegnap este irták alá. Lippman az egyezség szerint 75000 frtot fizet a csödtömegeknek.

— **Halálozas.** Özv. Gerster Miklósné, szül. Schmidt Karolina asszonyság 71 éves korában elhunyt. A meghaldogultat kiterjedt rokonság gyászolja, ezek sorában leányai Klekner Manóné asszonyság, továbbá Gerster Etelka, a világhírű énekesnő is. Fiai voltak továbbá dr. Gerster Árpád, az Amerikában élő jeles orvostanár és Gerster Béla építész is.

— **A debreczeni ügyvédi kamara** részéről közhírré tétetik hogy az ügyvédség gyakorlatától súlyos betegsége miatt elfüggesztett Gööz István turkevei ügyvéd a kamara lajstromába újra felvétetett továbbá: Adler Vilmos debreczeni ügyvéd székhelyét a kassai ügyvédi kamara területére helyezvén át, a lajstromból kitöröltetett.

— **Az igazságügyi tisztviselők pótléka.** Említettük, hogy február elsején az állami tisztviselők számára kiutalványozták a fizetési pótlékot. Minden szolgálati ágban felvették a hivatalnokok a fizetési pótlékot, csak az igazságügyiben nem. — Az igazságügyi tisztviselők most meglehetősen zavarban vannak, miután a pótlékra biztosan számítottak és ennek rovására már kötelezték is. A hiba bizonyosan a minisztérium számvevőségében van, hol az utalványozást elmulasztották.

— **Jelölések lelkészi állomásokra.** Közelebb két megüresedett ev. ref. lelkészi állomásra történtek kijelölések Debreczenben. A n. bajomi lelkészi állomásra jelöltettek Fodor Sándor szerepi r. lelkész, Minderenti Imre debreczeni, Révész Mihály karczagi káplánok Szücs László vértesi és Vértessy Mór tordai r. lelkészek. A sáránudi lelkészi állomásra 21 pályázó közül ma

magával s azt másoknak mutogatta. Többen figyelmeztették, hogy valami bajt okozhat vele, a mit ő semmibe se vett Gondatlanságának meg is adta az árát. Minap Sternnél a vendéglőben játszott a pisztolylyal, mely véletlen elsült és egy Rothman J. nevű cipész segédet hasba találta. A szerencsétlen szörnyű jankiáltással rogyott össze és most élet-halál közt lebeg.

* **A keringő eredete.** Farsang levén, nem érdektelen tudni: kik táncolták először a keringőt? Ez ideig azt hitték, hogy Tell Vilmos honfitársai voltak azok, kik a később mindenütt szívesen látott táncot föltalálták. Most ezt az általános elterjedt hiedelmet egy arikai utazónó megczáfolja azt állítván, hogy a keringőtánc föltalálói tulajdonképen a strucc-madarak. Az említett író szerint a strucczok napkeltével rendszerint fölkerekednek s jární kezdik a táncukat, mely teljesen hasonló a mi keringőgöngyhöz. A hosszú lábú struccz-táncosnők gyakran oly nagy szenv délyt fejtenek ki a gyors keringésben, hogy nem egy közülök tört lábszárral esik a földre. A fölfedzés minden esetre meglepő; csak az a kérdés, hogy mit szólnak hozzá a svájciak?

* **Aktuális.** A tanító kérdi:

— Mondd meg Palika, milyen hegyen is akadt fenn a Nőé bárkája.

Palika nem tudja. Jószivű szomszédjai sugnak:

— Ararat, Ararat.

A fűcska diadalmasan kiáltja:

— Tarara bum dié!

* **A vértanúk háza.** Rómában, a Koloszeum közelében érdekes régiségeket fedeztek fel. A passzionista szerzeteseknek Szent János és Pálról nevezett temploma alatt a szerzetesek egyike, Germano atya egy ősrégi ház nyomára akad. Azt hiszik, hogy ez annak a két vértanúnak a háza volt, kiknek nevét a templom viseli és így az épület a Krisztus utáni IV. századból való. A házban bibliai tárgyú falfestésekre akadtak, oyanokra, a minők a katakombákban vannak. — A pinceszében most is ott állottak a nagy kőkorsók, de másfél ezer éves korban nem lehetett része a fölfedezőknek, mert — éppugy mint Pompejiben — itt is kipárolgott a bor az agyag korsókból.

De a korsókon levő felirásokból azt következtethetjük, hogy spanyol borok voltak a pinceszében s a borok szállítói keresztények lehettek, mert több korsón ott van Krisztus neve.

* **Bunda-kinosok.** Párisból írják: Ezen a télen a legdivatosabb prém a kamaszokai fekete róka, melynek a prémje darabonként 2000—6000 frankot ér. Egy ilyen prémmel bélelt felöltő tehát legalább is 50.000 frankba kerül. A fekete róka után következnek a kék róka, melynek ára 500—2500 frank közt ingadozik, egy kék rókával bélelt női bunda tehát körülbelül 25.000 frank. A szibériai hóprém 2000—6000 frank, egy hóprémes köp nyeg 30.000—40.000 frank. A melyik asszony takarékos, az szibériai vidraprémmel bélelteti a bundáját; ez legolcsóbb prém, egy bunda belőle 6000 frank.

Közgazdaság.

* **Móricz Pál csődje.** Tegnap jeleztük, hogy Móricz Pál ellen a kir. ügyész, mint közvádló, a törvényszékhez beadta vádindítványát, melyben Móricz Pál vád alá helyezését kéri. Az ügyészség indítványa 8 oldara terjed s K. Nagy Sándor törvényszéki bírónak van kiadva előadás végett. A kir. ügyész a csődbíróságnál eddig ismeretes adatok szerint Móricz aktívait 1.200.000 frtra, passzívait ellenben 1.650.000 frtra teszi. Mint más oldalról értesülünk, a vagyomérleget ezen számok még nem fejezik ki. Móricz Pál csődje folyamatban van s az ingatlanok közül két darab valamint a fémmillió forint felüli értékpapír-készlet még nics eladva, a csőd ellen bejelentett követelésekből mintegy 500.000 frtra nézve elsőbírósági elutasító ítélevan s így a hitelezők kellő értékkel vannak fedezve. A csődben különben egyezkedés folyik s a hitelezők háromnegyed része már el is fogadta az egyezséget.

* **Osód.** A debreczeni kir. törvényszék Weisz Zsigmondné hajduházi szatúcs

csődügyében csődbiztossá Hrehuss Viktort, időmegorodnokká Liphay Józsefet nevezte ki. Bejelentési határidő február 15; felszámolási határidő márczius 2.

* **Vonatösszeütközések elhárítása.** Az utóbbi időkben egymást éri a sok vasuti baleset amelyek okát egyrészt a hófúvásokban s a zord időjárásban kell keresni. A vonat összeütközések elhárítása céljából most a Máv. igazgatósága úgy intézkedett, hogy oly ideben, amikor köd van s így meg van akadályozva a messzire látás, az egy irányban haladó vonatok csak állomástávo saunyira következhesek egymást.

Debreczeni piac. A febr. 7-diki heti vásárban gabona nem ük közül piacra került buza 42.5 mm. 7.30—7.30—7.20 frt. kétszeres 60.80 mm. 6.40—6.30—6.30 forint rozs 50.80 mm 5.50—5.40—5.30 frt. árpa 50.20 mm 5.40—5.30—5.20 frt. zab 49.80 mm 5.30—5.20—5.10 frt, tengeri 99.90 mm. 5.00 frt. 4.80—4.70 köles 5.50 frt, köleskása 11.50 frt, burgonya 240 frt. — Ló felhajtott 400 darab elkelt 105 db. Szarvasmarha felhajtott 698 darab. elkelt 366 db. Sertés felhajtott 1850 db, elkelt 1960 db. Sovány sertés páronként 6—12 hónapos 15—25 frt, 12—18 hónapos 25—35 frt 18—24 hónapos 35—45 frt, öreg sovány 45—60 frt. Kővérsertés kilója 40—44 kr 100 kiló szalonn: 42—44 frt háj 48—52 frt.

Húsárak: marhahús kilója 46, 48, 52, 56, 60 (kóser) 64 kr. Bonyha hús 60 kr sertéshús 44—60 kr.

Napszámára k: férfi saját kenyeren 65 kr: ellátással 50 kr. nő saját kenyeren 50 kr. ellátással 35 kr, gyermek saját kenyeren 30 kr ellátással 20 kr.

Négy köbméter tölgy tűzifa 12 frt, nyárfa 7 frt. — Négy köbméter fa felvágása 2 frt, beszállítása 1 frt.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

(Febr. 8.)

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a kereslet korlátozott volt. Elkelt szőlőirányzat mellett 28.000 p teljes napi áron.

Egyéb gabonaművekben csekély üzlet: rozs esen desebb: árba, zab és tengeri változatlan.

Határidőüzlet. A határidőüzletben az irányzat esendes volt.

Határidők jegyzése déli 12 órakor: Buza őszre 7.60—7.62, tavaszra (1893-ra) 7.48—7.50 Tengeri máj. — jun-ra 4.74—4.76. Zab tavaszra 5.48—5.50. Káposztarépeze aug.—szept. re 11.50—11.55 forinton.

Kötetett: Buza tavaszra 1893. 7.48—7.50. őszre 7.62—7.60. Tengeri máj. — jun-ra 4.77—4.75. Zab tavaszra 5.50—5.52. Káposztarépeze aug.—szept. re — forinton.

Hivatalos jegyzések d. u. 2 órakor: Buza őszre 7.61 pénz, 7.62 áru, tavaszra 7.48 pénz, 7.50 áru. Tengeri máj. — jun-ra 1893. 4.75 pénz, 4.76 áru. Zab tavaszra 5.51 pénz, 5.52 áru. Káposztarépeze aug.—szept. re 11.50—11.55 frten.

Apró-cseprő.

Faroka és fej Nagy Péter csár 1716-ban Danzigban járt, a város agg polgármesterével egy templomba is ellátogatott, hogy az isten-tiszteletet végig halgassa. A szelős templomban megfázott a csár feje. Ekkor kapta magát levette a polgármester fejéről a parókát és a saját fejére tette. Mikor a megszegeyített polgármester az esetet indignálódva elbeszélte a csár kamarásának, ez mosolyogva így válaszolt: „Hiszen a csárnak ez csak a legártatlanabb szeszélyei közé tartozik. Másoknak nem a parókáját, hanem fejét veszi.”

Szólj te vagy neki, ő is a legyen Neked. Az élet összes célja alma. Szívetek úgy ragyogjon szüntelen, ahogy a testvéresillagok világa. Ó hittel szálljon tiszta fényeden S te meg érte, hogyha ő kívánja. Szerlemben csak bédög az lehet, Kit így szeretnek és ki így szeret.

Endrődi S.

A képesség közt az emherek a fizető képességre adnak legtöbbet.

Blumenthal.

A hízegés hamis pénz, melyet csupán hiúságuk tart forgalomban.

Larochefoucauld.

* **A kávé pörkölése és csinálása.** Miután a kávébabok hideg vízben jól megmosattak, mielőtt egészen megszáradtak, tehát kissé nedves állapotban a serpenyőbe tétetnek és közönséges módon megpörköltetnek; mihelyt pattogni kezdenek s megbarnultak, töltünk rájuk egy kávékanálnyi törött cukrot, aztán végezzük be a pörkölést. A törött cukor nem csak jó színt, hanem jó ízt is ad a kávénak, valamint az is, ha nedvesen tesszük a serpenyőbe. A ki megmosta egyszer a kereskedésben vett kávé, máskor sem mulasztandja el ezt. A róla leöntött víz rendszeren nagyon pörkölt, mi leginkább bizonyítja, mennyi szenny ragad rá; néha mesterséges uton még meg is festik, hogy jobb színe legyen és pedig ártalmas anyaggal, a mely a mosás által szintén eltávolíttatik. Ha a víznek — melyben a kávé megmosatott — zöld színe van, vagy a papiroson, melyre a kávé kitöltöttük zöld feltok támadnak, ez csálhatatlan jele lesz annak, mikép a kávé csakugyan festve volt. A kávé magas áránál fogva ajánlható hogy koczára aprított k-nyérhaját egyharmad vagy egynegyed részben világos barnára pörköljük, aztán a nyers kávé közé vegyítsük, együtt addig pörkölvén ismét, míg szükséges. Ezen eljárás mellett a finom illó olaj, a mely a kávénak oly kellemes zamatot és sajátosságos hatást kölcsönöz, a kenyér haj által felszívatik, tehát nem vesz kárba.

MENETREND.

1892. Október 1-től.

Debreczenből indul:

B.-pest—N.-Várad felé (gyv)	reggel 8 ó. 40 p.
" "	délután 12 ó. 52 p.
" "	este*) 10 ó. 31 p.
Csak N.Várad felé	d. u. 3 ó. 40 p.
M-Sziget felé	d. u. 3 ó. 24 p.
" "	este 7 ó. 45 p.
" "	éjjel 3 ó. 09 p.
Kassa felé	reggel 8 ó. 45 p.
" "	d. u. 3 ó. 35 p.
" "	este. 7 ó. 35 p.
Büd-Szt-	(m. á. vasutól reggel 5 ó. 48 p.
Mihály felé	" " d. u. 3 ó. 19 p.
	(vásártérről reggel 6 ó. 04 p.
	d. u. 3 ó. 38 p.
Füzes-Abony-	(m. á. vasutól reggel 4 ó 15 p.
felé	" " d. u. 5 ó 10 p.
	(vásártérről reggel 4 ó 32 p.
	d. u. 5 ó 24 p.

*) Közvetlen vonat M. Szigetről Budapest

Debreczenbe érkezik:

Budapest—N.-Várad felől:	éjjel**) 2 ó. 44 p.
" "	d. u. 3 ó. 09 p.
" "	(gy. v.) este 7. ó. 09 p.
Csak N.-Várad felől:	reggel 7 ó. 42 p.
M.-Sziget felől:	reggel 8. ó. — p.
" "	délután 12 ó. 29 p.
" "	este 10 ó. 16 p.
Kassa felől	reggel 8 ó. 07 p.
" "	délután 12. ó. 36 p.
" "	este 7. ó. 20 p.
Büd Szt-	(vásártérről reggel 8. ó. (3 p.
Mihály felé	" " délután 5. ó. 46. p.
	(m. á. vasúthoz reggel 8. ó. 17 p.
	" " este 6. ó. 05 p.
) vásártérről d. u. 5 ó. 23 p.
Füzes-Abony)	" " reggel 8 ó. 12 p.
felől	" " m. á. vasúthoz d. u. 5 ó. 37 p.
	" " reg. 8 ó. 27 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

sz.v. reggel 8 ó. 25 p.

gy.v. d. u. 2 ó. 10 p.

sz.v. este 7 ó. — p.

(Egységes vasuti (zóna) idő szerint).

*) Közvetlen vonat Budapestről M.-Szigetre

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 112. szám. VI. Kis bérlet 12. szám
Páratlan. Páratlan.
Ma, esütörtökön 1893. Február 9-én

ANGOT ASSZONY LEÁNYA.

Holnap, pénteken a **színház zárva.**

A közönség köréből.*)

T. szerkesztőség!

A lapok nagyon sokat foglalkoznak a hivatalos órák beosztásával, vagyis azt kívánják, hogy azok reggel 8-9 órától délutáni 2 óráig egy folyóban tartsanak. Bizony ez reánk, száználomra méltó hivatalnokokra, kiknek reggeli 8 órától déli 12 óráig, délután 2 órától este 5-6-7-ig kell éveken keresztül az íróasztal mellett görnyedni, mivel még vasárnap délutánunk sem szabad, rendkívül üdvös lenne. Az igazgatóságnál Budapesten, három üzletvezető ségnél továbbá Szegeden, Aradon, Miskolcon, Zágrábban, vagyis minden üzletvezetőség-nél délután két óráig van hivatalos óra, csak Debreczen kivétel ebben is. Baross Gábor volt kereskedelmi miniszter hozta és alkotta törvénné a vasárnapi munka szünetet s azt épen a debreczeni üzletvezetőség-nél tartják kivihetetlennek, holott ezen rendelő-követlen fensőbbégünk rendelete volt.

Debreczen, 1893. Február 9.

Hugonetto.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

Azon hirrel szemben, hogy Reichmann Armin ur az elnökségi tisztséget el nem fogadja, kijelentjük, miszerint Falk Lajos urnak visszalépése folytán nevezett Reichmann ur előttünk kellő komolyság és őszinteséggel kinyilatkozattatta, miként a jelöltséget a legnagyobb készséggel elfogadja s megválasztatása esetén minden befolyását és idejét a hitközség érdekeinek előmozdítására szentelni fogja.

Weiss Lévy,
Sorgor József,
Biedermann József

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

A budapesti egyetem bel- és idegkórodájának volt orvosa

Dr. Komáromy Sándor

a belső és idegbetegségek külön orvosa

Rendel: d. e. 8-9.
d. u. 2½-1½.

Lakik:

Kis-Várad-utca 2094. Széll-ház.

I. emelet.

Dr. Hütter Károly

egyetemes orvostudor

lakik: Főpiacz 1824. sz. a. Szikszay-
(Dragota)-házban.

Rendel: 8-9
2-4 óráig.

Sürgöny! Sürgöny!

1893. február hó 14-én (Hushagyó-kedden)

a „**Korona**” összes termeiben

itt még „soha nem látott” rendkívül fényes nagy

ÁLARCZOS-BÁL.

A tánc- és melléktermek ez alkalomból az ugynevezett „Rana”-féle és ez ideig még nyilvános helyiségben sem használt villanyos fényű, ezer színeket játszó lámpákkal lesznek világítva.

5000 flora gyertya fény!

Gőzfűtés a korridorokon, jég-hűtés a táncstermekben.

Az álarczalan n. é. közönség mulattatására következő élvezetek eszeltettek ki:

1. 1 forint vagy 2 korona belépti-díj.
2. Pontban 9½ óraker mindkét nembeli álarczosok innepélyes felvonulása élükön „KARNEVAL” herczeggel. A felvonulást kísérő udvari zenekart sikerült a velünk barátságos viszonyban álló Pharaó állam ellenzéki kormányától kizárólag ez alkalomra kölcsön kapni.
3. Nagy „PÁNCZÉL TÁNCZ,” lejtik: Botond vitéz és 11 élő társai, korhű jelmezekben.
4. „KLABRIAS PARTHIE” a jegen, kontra és rekontrákkal (az alsó a felső) a terem a játszma alatt 4000 köbméter denaturált szeszszel jéggé aszaltatik. Játékos személyek:
Stiegnitz ur a felvevő,
Jokel Fischer ur a kontrázó,
Ifj. Kohn Mór ur (H-val) a partner,
Gibicz: Grün ur, hol ő gibiczcel, ott nem nő ki a fü!
5. „PAS DE DEUX” eszményi balett, lejtik ész nélkül a világhírű Kecsliv — Ztisarab siami ikrek 1½ lábón.
6. „CONCERT POPULAIR” B-dur, Cmol és Gisz-fiszben, előadja az e hangversenyre külön vonattal érkezendő „Modl” férfi négyes ének-társaság.
7. „PANAMA és PANAMINO” francia, olasz, grande skandalozus leleplezések.
8. „KARNEVAL” HERCZEG FÉNYES LEGYILKOLTATÁSA bengaliai tigris görög-tűz fénye mellett.
9. „DIJAK KIOSZTÁSA” Piramidális meglepetések!
10. TÁNCZ KEZDETE.

Debreczen város minden vig mulatságot kedvelő közönsége!

Jöjjetek el ez élvezetekkel gazdag álarczos bálra mindnyájan, hogy aztán lássátok milyen kevesen jöttetek el!

Jelszavunk legyen: „Ja das drah das is mein Leben!

Jelmezekre előjegyzéseket elfogad a nap minden órájában

LOVÁSZ DÁNIEL.

T. cz.

Budapest, 1893 január hóban.

Ezennel van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy debreczeni főügynökségünket a

Közgazdasági bank részvény-társaságra

ruháztuk át, mely jogositva van a fennálló utasítások értelmében tűz-, szállít-mány- és üvegbiztosítási kötvényeket kiállítani, valamint gyár- és általány-, nemkülönben életbiztosítási ajánlatokat szabályszerű elintézés végett átvenni.

Továbbá értesítjük, hogy a **Közgazdasági bank részvény-társaság** a

Magyar jég- és viszont-biztosító részvény-társaság

valamint az

Első osztrák általános baleset ellen biztosító-társaság

főügynökségét is átvette és ennél fogva azon helyzetben van, hogy jég- és baleset ellen való biztosítási ajánlatokat is átvehet.

Ezen intézkedés folytán debreczeni főügynökségünk képes lesz az összes feladományokat azonnal elintézhetni és mi mindenkor feladatunknak fogjuk ismerni, miszerint feleink érdekeit minden irányban megóvjuk.

Teljes tisztelettel

A cs. kir. szab.

Az igazgató-tanácsos:
HEGEDŰS SANDOR.

triesti általános biztosító-társaság
magyarországi vezérügynöksége.

Rott.

Új férfi szabó üzlet!!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben

Miklós-utca sarkán,

a Czégely-házban

férfi szabó üzletet

nyitottunk.

Üzletünket mindenféle legújabb divatu és a legmagasabb igényeknek megfelelő szövetekkel rendeztük be; és hivatkozva sok éven át szerzett tapasztalatainkra, melyet nagyobb férfi szabó üzletekben szereztünk, — azon reményre jogosít, hogy t. megrendelőink legfokozottabb igényeinek is megfelehetünk.

Szives pártfogást kér tisztelettel

Deutsch és Brüder.

Cserkéreg eladás!

Szalacs biharmegyei község határában fekvő és a nagyvárad i. sz. ft. Káptalan tulajdonát képező cser üzem osztály f. évi, mintegy 16 kat. holdat tevő vágásának kérge és fatömege egészben zárt írásbeli ajánlatok útján eladatik.

Árverési feltételek alulírott hivatalban megtekinthetők, vagy kívánatra megküldetnek.

Vevők tartoznak ajánlatukban a beígért vételár nagyságát, betűvel és számmal kiírni azt, hogy az árverési feltételeket ismerik és magukat azoknak alávetik, kinyilvánítani, nem különben a vételár 10%-át bánatpénz képpen beméltékkelni.

Az ajánlat elfogadási határideje f. évi márczius hó 1-je.

Kelt Nagyvárad (Sass utca 8. sz.)
1893. febr. 4.

Urad. közp. erdőhivatal.

Utánujoms nem díjaztatik,

Mellbetegeknek,

köhögés minden neme, úgy mint minden katarrhus megbetegedését a tüdőnek, a légzőszerveknek, továbbá légzési nehézséget, szűk-mellűséget, asthmát, elnyálkásodást, számarhurotot, göresős köhögést, csiklandozást a nyakban, — kezdő tuberkolózist leg hamarabb és legjobban gyógyíttatnak a már számos év óta jónak bizonyult, orvosi rendelet szerint készített és orvosok által ajánlt szer: **St. Georzs-thea** egy csomag 50 kr. és **St. Georzs-katarrhus-por** egy doboz 50 kr., pontos orvosi utasítással. A hatás már néhány nap alatt észlelhető. — Két csomagnál kevesebb nem küldetik. — Postai küldemény 20 krral több, csomagolás és szállító-levélért. Minden megrendelés egyenesen **St. Georgs-Apotheke Wien, V/2.** Wimmer-gasse 33. intézendő. II

Órás-üzlet megnyitás.

Ezennel van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérd. közönséget arról értesíteni, miszerint folyó évi február hó 1-én helyben a

BIEDERMANN-palotában (Fő-piacz)

Hungária-kávéházzal szemben

K U R I Á N G Y U L A

czég alatt

órás és órajavítási üzletet
nyitottam

Külföldön és a Monarchia nevezetesebb városában szerzett tapasztalataim arra képesítenek, hogy a szakmamba vágó legkomplikáltabb követelményeknek is fennakadás nélkül megfelelhettek.

Együttal ajánlhatom dusan felszerelt raktáramat mindennemű svajczi **arany, ezüst, Tula-álmány** (Nickel), valamint **bécsi-inga, schwazwaldi-fali,** nemkülönben **asztali és serkentő órákból;** egy évi jótállás mellett

a legjutányosabb gyári árákon.

Javításokat feltűnő olcsó árákon fogadok el.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

„Chronométre“, „Chronograff“ és „Minuten-Repetition“ órákat is a legnagyobb precziziással jótállás mellett javítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

KURIÁN GYULA.

Meghívás.

Van szerencsém a h.-dorogi részvény takarékpénztár t. részvényeseit az 1893. évi mártius hó 1-én d. e.

10 órakor az intézet helyiségében tartandó

évi RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívni.

Tárgyak.

1. Az elnök által a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kijelölése (alapszabály 49 §.)
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelő bizottság jelentése a számadások megvizsgálásával a mérleg megállapításáról és az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó javaslatáról.
4. Számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása s ezzel kapcsolatban az igazgatóság és a felügyelő bizottság felmentése.
5. Négy helybeli és egy vidéki igazgatósági tag sorshuzás útján való kilépése s újak választása.
6. Neraláni indítványok.

H. Dorog, 1893. február hó 5.

Danilovics János

elnök.